

کھان کھان گانگہ ۱ نہوہ 58 ...
کھریم کا کہ

0A

- با به ، ئه ی ره قیب نه ما

+ هه ، نه ما !

- بهر-وه بهر گ-تی: واز له ئه ره قیپ به-نن..

با یم له بن لـوا نه وه شتـکی نزیك له وهی گوت: به قسه ی وی نا پـ..

به قسهی وی نه بوو، له گه ځه موو هه وگيږي و چاوسوور کړدنه وه يه (زېږه) ځه ره قبيې لږ نه ځي، له ريزبوونې سبه ينان، بهر له ريزبوون، له رڼې ريزبوون، ځه ره قيب ديواري ده ځي به کڼې ځانه کاني ئيسکاندا وهرده بوو، به رڼې ځانه شدا تڼۍ ده ننگي (قازي محمه د) ده بوو، لږ څه ځه وه ځي (کڼۍ شکی باکوور) و ده په ځه وه بهرې گه رماو، له ولايه وهش به قسهی کوڼې دهر وځي ځي که له بابيه وه ده يگ ځي ځه وه، ده گه يشته سهر دهر گاي مزگه فته کې بابي و به لای به لا شوه شوه ځم گوڼم لږ نه بووه، به ځم له لوقماني براي ځه که يمم بيستووه، ده گه يشته نزيك ما ځي سا بیره فهندي، ځه مام ځي ستايه حوكمهت له خانه قينه وه هه ځي دا و لږ به بهر د که وته وه، سهر بردهی زږه، دواتر وردو باريك ده يگ ځي مه وه، لوقمانيش يه کڼ بوو له و شهش حه فت قوتابيهی که من له پڼۍ لي يه که م وهر گيرام ځه وان پڼۍ لي سځ و چوارهم بوون، به ځم کات پڼۍ لي پڼۍ نجه مم ځي پڼۍ که وه بووینه شهش، حه کيم که گه يشته براكه ي، بابي گوتيوويه لوقمان:

حه کیمی برات له کوږ بووه مام ښستا ، تشهر ده بڼت له وږ بهرده سټیټی بکه ټ ..

لوقمان رقی دنیای له مامستا ده بڼه، به که م زما نگرته وه،
گټوویه با بی:

بابه، من له ههر کوڅ بوومه بهرده‌ست، قه‌ینا له بهر خاتری تڼ‌هه‌کیمی
برام له‌وڅ به مام‌ستا وه‌رده‌گرم..

قسه له باره‌ی (ئه‌ی ره‌قیب) هه‌وه‌یه، من بێ کوڵم برده‌وه! چه‌کیم و
لوقمان لـ هاتنه‌ ناو باسه‌وه؟ نا له‌ خـوه‌ نیه، ئه‌و لوقمانه‌ له‌
هه‌نکه‌وه‌ به‌رده‌سته، که له‌ سا‌ی قه‌ده‌خه‌کردنی ئه‌ی ره‌قیب وای بزایم
پـی‌لی پـنج‌بوو، له‌ ر‌ی ریزبوونـ، مام‌ستا‌کان هـشتا له‌ ژووری
خـیا‌ن بوون یه‌ک به‌ ده‌نگی خـی:

ئه.. ئه.. ئه.. ئه.. ره قيب ههه ماوه قهومی کورد زمان..

شوکر و خورشید و سه لاج جهوههه و من و زه ریدی زوو له مان
وهرده گرتهوه:

نايشكه نه دانه یی ته پی زه مان...

مامه ستا ئه لیا س که له په ش گشت مامه ستایان ده گه یشته گه په پانه که،
ده نگی ته که یی قوتا بیان ده کرد:

کهس نه کورد مردووه، کهس نه کورد مردووه..

کا ته بهر وه بهر و ئه وان هه ده گه یشتن، مامه ستا ئه لیا س ده یگوت:

به سه، کو م به سه، کورد نامر، نا...

بهر وه بهر و هه نه ته فه ندیتریش که نه مده زانی له کو وه ده هاتن و
قهه یان ده کرد، هه وه یاندا له (زه وهه) ی ئیسکانی هه وه له وهه، قه وهه
به ئه ره قیب بکهه و نه گاته گو یی کهس، به لاش بوو، ئه ره قیب له
دار و دیوار و ده رکه و په نه ره و م نه و کورسیی زه وهه
ته مارکرا بوو، ده نگی نه ده بهه، ده ته وه بیرم، زه جار له په ش ده رگا له
کاتی بهر بوونی زه وهه یان هه ردی، هه ردووکیان له ئه ره قیب یه کیان
ده گرته وه، سهه جاده یه پارچه ده بووه ئه ره قیب، جی شه ه به ردی
گرته وه، ئامانه ده بوو راهه ست، دیمه نه کی جامی ئامانه تا ئه ستاش
له جامی روون روونتر له چاومه، نه نه کی کراس ره شی پرچ له پشته وه
قیت و ته په به ستوو، سهه ده ره نه و هاواری کرد:

قوربانی ئه وه کو هه جوانانه به، نه لته، نه لته، ئه ره قیب نه لته..

ئه ره قیب هه له قوتا بخانه نا، له ره وه بان و کانه و گه هه و
رادی شه وه هه زینه دووه، له ره یی قوتا بخانه، سهه یان له
شامینه کفر شه که نه لته ئه ره قیبمان ده گوته وه، له کانه له ناو
گه مان، گه مه ی هه لیکانه (هه لیک ههسته، بازه بهسته..) ئه ره قیب
ده گوترا یه وه، له ساپسا پانه (که په یه له هه وایه و به په یه
به ردی کی پان له خانه یه کی سهه عه ده وه ده به یته خانه کیتر) ئه
ره قیب ده گوترا یه وه، له خه به ترومبه له کردنه وه که خوا خوات بوو
هه واش بکاته وه تا خه ت فر ده یی، ئه ره قیب ده گوترا یه وه، له ژماردنی
ئه سته رانی سهه ربانان، که که سمان ته واهمان نه کرد، ئه ره قیب
ده گوترا یه وه...

شه وان له راه کردنی شه مشه مه کو رهان، که کاهمان هه ده دا، نه ئه وه
خوایه شه مشه مه کو ره یه بکه وه ته بن کاه و بیگرین، ئه ره قیب
ده گوترا یه وه، له سهه گه می شه خته که ی به لاشاوه، که دواتر کهس
باهه ی نه ده کرد له ره گه می شه خته هه بووب، خلیسکانه مان ده کرد و ئه
ره قیب ده گوترا یه وه، له په ش ده رگای مای که ویا ره له جگه یه کیژان

پنجوکا نځوان ده کړد، ئه ره قيب ده گوترايه وه، به ديار په لکه زښته وه که به پرچي نايشه و فاته ناوي که وتبووه سهر زاري کيژان، ئه ره قيب ده گوترايه وه، له هه موو جځه ئه ره قيب به ئاشکرا ده گوترايه وه، به ام له و رادي يه که سهر له ئواران له سهری ده بووه پکښه پرکښ و هره که سوه رايد کښايه بن گوځي ځي، له بهر غزه غزه باش تښته ده گه يشتين، ئه ره قيب به نه نځوانی ده گوترايه وه، من هه ستمده کړد نه نځوانی، ئاخر بابم ده يگوت:

کوځم له کن که س نه نځوان وگوځمان له رادي ي سهر ګرتيه و ئه ره قيبمان بيستيه..

ئه و رادي يه که بهر که که له ره نګي کراسه که که ويار بوو، پکښه سهره ته و دوايي دمه وه سهری، ئه ره قيب له و دمه و به هره ی که له شه و کډا شار به پکښه ماځي تښته ده به چا که وت، تا ئه و به هره ی پياوه تيلاک خواره کاني پکښه سهر کزانه گه انه وه شار، ئه ره قيب له گوځي من ده نګي نه بځا، له ځه لوه ده نګي ده هات،

له باره ی ئه ره قيبی ساځي کاولبوونه که سهر برده و قسه زځره، ئه وه تا مه لايه که له مزگه فته دته وه، تووشي منداځاني دم به ئه ره قيبه وه ده بځا، ده نځوان:

ئه وه ی ځه له ئه ره قيب بګرځي، وه که ئه وه به به ګرځوا دا بچځي..

شاتکه شته له سهر بهر ګي باليفځي- ده بځا له جځه ته خوشکه وه فځو بوو بځا- به خه تي دروومانی نووسيويه تي:

((کورد نامرځي)) به ام فيشه که شته ی مځردی گوتبووی:

ئه و باليفه فځو ده، حوکمه ت بيبي نځا، باليف ده خاته سهر زارمان و ده مانخنکځي..

حه مه د مه ستان، به ديار شوو شه ی نيوه پځه وه که پکښه جاروبار(له باخان ئه و ناځين دځي) و (يار به ره و رووی ماځان دځي) ده گوته وه، ئځستا خو خو له خاو کهر خاوتر (ئه ره قيب) ده نځو ته وه، هځند خاوی ده گوته وه، له سرووده وه کړد بوويه حه يران، ژنه که که هه ميشه لايه کی کراسه که که هځکراوه و پکښه ده رگا گه سکده دا و له بن بارانځش سځنده ی ئاوځي به ده سته وه به، ده نځو ته مځرده مه سته که ی:

تځ به مردنی ځته نامری، يان عهره ق يان حوکمه ت ده تکوژځي..

حه مه د مه ستان ده ی:

به کيه يان بمرم شه هيدم.

بځند تر ئه ره قيب ده نځو ته وه، هځند بځند ده گاته ماځي ئه نځا که ماځيان له و سهری به لاشاوه به، نزيک که ندي گځکه ند ئه و که نده ی هځنده ی ئاوی رځان دته شاره وه هځنده ش پځشمه رګه، پځشمه رګه له تاريخکايی ئه و که نده وه ده هاتنه وه شار و گورزی ځيان ده وه شان د و هره به وځدا يان

به كهندي به لاشاوه دا ههر به تاریکی ده گه یشتنه وه زوورگه کانی رښه ماتې شار، کهنده کان پښ سهرهاتن، تا کښان کښان ماښ کهنده کان ناوه ناوه دښه وه ناو گښانه وه، به ام تاکه کهس بتوانښ سهربردهی کهند و پښمه رگه بگښته وه، نه نښی به لاشاوهی ما له نړیکه کهندي گښکهنده، حه یفا! چوو، گوښمان لهو سهربردانه نابښت..

ئښ، با بښنه وه سهر ئه ی ره قیب، نه نښ ئه و کوښه ی کښکه ی به دار و دار تښله وه نه هښت بوو، به دار لاستیکه که ی ئاسمانی به لاشاوه ی روو تکر د بښوه له تهر و تواښ، نه زښده گښیه، نه خه یاښ و نه هېچ له وانه، چښنی ده گښمه وه وایه، له ترسی دار لاستیکی نه نښ، نه ک ههر مهل کښپته ریش نه یده وښرا به ئاسمانی به لاشاوه دا هه ښفرښ، من دښته وه بیرم ساښانه قاز و قورینگ به ئاسمانی به لاشاوه دا دهاتن و به سهر قه ماتدا نازانم به ره و کوښی دنیا ئاسمانیان ده گرت، راسته پښش په یدا بوونی نه نښ، پښش به چیا که و تنه وه ی پښمه رگه، پښمه رگه ته قه یان له کښچی قازو قورینگ کرد و دښیان ئښشاندن، به ام دار لاستیکی نه نښ کار له تفهنگ نه بوو، ئه و بوو رښی به قازو قورینگان گښی، دوا یوه ی نه نښ به دار لاستیکه که ی که لاستیکه که ی له چووی ماتښ بوو، له گای دابا ده یته پاند، دوو س قاز و س چوار قورینگ له ئاسمان په له واژ کرده وه و تا گه یشتنه سهر عردی به لاشاوه، چه قښیان به سهر ا نه گه یشت، ئه و به سته زمانه رښی خښیان گښی، به سهر مه نټکاوه و رووناکی و کښماری و سه یداوه دا به سهر قه ماتدا ئاودیو ده بوون و چه تښی سهر ناس گښته نی ده گه یشتنه چیا ی مه قلووی شښخان و له وښشوه ههر خښیان ده زانن بښ کوښ! ههر ئه و نه نښیه و بهو دار لاستیکه ی دهستی پرته قا و هه ناری به کښماری گه هکی (کښماری) یه وه نه هښت بوو، به چاوی خښم دیتوومه، ئه و نه نښ نیشانشکښنه، له دووری دوو س دار تښله وه نیشانه ی له هه ناری به داره وه گرتووه، هه نار فښیوه ههر ده نکه ی له پښش ده رگایه ک که و تووه، سهرهاتی کښپته ره کهش راسته من به چاوی خښم نه مدی، به ام راسته، نه وانه ی گښایانه وه، درښیان لښناوه شښته وه، وا گه یشت و گه هک وای گښایه وه:

له بن جښت عاموودان (دار تښلان) له پشته وه ی به لاشاوه، کښپته ر خښی نه وی ده کات، له وانه یه شتښک به رداته وه بښ ئه و سهر بازانه ی دوا ی کاولبوونی دنیا، له وښسه نگه ریان لښدابوو، چادریان هه یداوو، نه نښ له بن دار تښله وه له ناو گه نمه وه که به ژنښ هه یداوو، نیشانه له کښپته ر ده گرښ و ته قه ی لښوه دښنښ، کښپته ر زراوی ده چښ، به خښه ښدانښ خښی ده گه یه نښته وه بنی ئاسمانښ، تښبه ده کات و جار کیتتر گوو ده خوات

لهو ئاقاره هـنده له زهوى نهويبـتهوه..

دهـى تهواوـك له ئهـى رهـقيب دووركهوتوومهتهوه، ئهـو ئهـنـيه كه له ههوكهوه ههوكهـى ناو سهـربرده تا شهـش حهـفت ساـ كـيـتـريـش لهـگهـمه، سهـرهـاتـى هـند زـره، وهـخته بـم بهـلاشـوه بـ وى و كهـويـار و رـخـانه نهـگهـه كه نهـ هـيچ، ئـ، وا هـاـتمـهـوه سهـر ئهـى رهـقيب و ئهـنـ، وهـك بينـينـى فيـلم دـتهـوهـبـيرم، ئهـنـ له پـشـ دهـركهـى زـوهـر گوـتى: زـناـحم لهـگهـ داـيـكى خـم كـردـبـ، هـهـر كهـس نهـهـيـ نهـى رهـقيب بـم، بهـو دارلـاسـتيـقه، سهـرى دهـپهـنـم..

تا له بـيرـمـنهـچـوه، ئهـنـ دارلـاسـتيـقى دهـهـنـايه قـوتـاـبخـانه، له بن درهـختـ، له كـونـى سـولاـوكه، له كـونـى مهـزرا، له بن گـونـى خـى، چـوـوزـانـم له جـيهـك دهـيشـارـدهـوه، هـهـموـو رـژـ بهـ دارلـاسـتيـكهـوه دهـهـاته قـوتـاـبخـانه و جـارـكـيش لـينهـگـيرا، دـتهـوهـبـيرم جـارـكـ هـيچ چـارهـى نهـبوو، داـيهـ من و گوـتى: چـ مـامـسـتـايهـك شـك له تـ نـاـكـات، با لهـكنه تـ بـت..

خـسـتمه گـيرـفـانـمهـوه و هـهـر لهـوهـشهـوه پـتر بوـوينه برادـهـر و هـهـمـيشه له سهـرى دهـكـردـمهـوه، ئـ، بهـو چـاوـانهـى خـم دـيـتم، كـاـوى مـامـسـتـاكه فـى، زـسـتان بوو، مـامـسـتا كـاـوـكـ وا بـزانـم كـاسـكـكـتيـان دهـگـتـ، له سهـر بوو، كـاـو كهـوت، ئـاوهـدهـدهـمهـوه ئهـنـ دارلـاسـتيـكهـكهـى دهـخـاته بهـكـى شهـرواـهـكهـيهـوه كه جـى دوو سـ گـندـرهـى لـدهـبـوه، له رـيـد گـتى: ئهـو كهـچهـه، ناـيهـنـ (ئـهـى رهـقيب) بـينهـوه؟! ئهـو رووداوهـم له مـا گـاـيهـوه، با بـم گوـتى: كوـم، هـهـر كهـس دـژى ئهـى رهـقيب بوهـستـتهـوه، نهـك كـاـو سهـريـشى دهـپهـنـ.

سوـنـدى كهـسم له سهـر نـيه، ئهـو ساـهـى دهـم ئهـى رهـقيب هـندهـى ئهـلفـاتـيـحا هاـتـ ته سهـر زـاران، هـندهـى بهـرگـى كـتـب و ناوى خـمان هاـتـ ته بهـر چـاوـمان، ئهـو ساـهـ منـدا بهـ كهـرتـكه گهـچـان چ جـ نهـما له سهـرى نهـنووسـن ئهـى رهـقهـيب، سهـر بهـرد و دار، دارـتـل و ديـوار، سهـر خـ و قـو، سهـر تهـنهـكه و چـاكهـتى مـامـسـتا و سهـر بهـرگهـ بالـيف و سهـرناـن..

به چـاوـى خـم دـيـتم له سهـر پـشـتى كهـرـكـى سـپى به خهـتـكـى ناـكـى رهـش نووسـرا بوو: هـهـر ماوه قهـومـى كـوردـزماـن..

كـوردـى سهـر پـشـتى كهـرـ هـهـراى ناـيهـوه، هـهـبوو به سووكاـيهـتى به كـوردـى خوـندهـوه، به فـيـتى جـاشـى تـگهـيشـتن، جـاشـى له جـاشـانـيش، چـوونـكـ هـهـموو جـاشـكـ كـارى وا ناچـيزه نـاـكـات، بهـم هـهـندـكـ كهـس به كـارى

شځه شگه نه يان هه ژمارکرد و وا بزانه مەهد مهستان بوو گه تي:
خه سهر پشته كهره له ئاوده ستخانه ي مزگه فته پيستر نيه، نهدي له
لهوه ده نووسه!

مه لاره كيشم ديت شوو شه يه كه نه فتي ده ستدايه، كهري كورد له پشته ي گرت
و كهوته رهشكردنه وه ي به ياغي سهر پشته، هه بوو گوماني له وي چوو،
به نام سو نهدي به زاد (گه نم و جه) ي بنياده م و كه راني ده خوارد كه
دهستي وي ته دانيه..

ئه ي ره قيب ي سهر چا كه تي مام ستاش هه نهدي قهومي كوردي سهر پشته
كه ره ده نگيداوه، له قوتا بخانه وه به ئيسكاندا هات و هه موو
به لاشاوه ي گرته وه، بزانه سهر برده ي چا كه ته كه چه نه:

مام ستا يه كه هه يه، كا ته داده نيش و لاق ده خاته سهر لاق و ده كه وه ته
قسه، په لاوي له په بكه وه ئاگاي له نيه، قوو ره ده چه ته ناو باس و
خواسان، نه گهر باسه كه شته كي ته وتاش نه به، تهو تهو گه وره ي دهكات و
په لوپه ي له ده به ته وه، باسي دارا و زارا بكات، ده يبا ته وه سهر ئا ده م
و حه وا و ده ركردنيان له به هه شته، باس باسي م وه ژي مام زه راب به،
ده مانبا ته وه ناو رهز و باخي خه شناوه تي و چه نيه تي په روه رده كردني
دار و دره ختان، نه، له قسه ي مام ستا گه نه، با چاو دهينه سهر
چا كه ته، مام ستا هه ستا سهر ته خته ره شه، له سهر دامه ني چا كه تي
سپي، لاي چه پي، به خه ته كي خه شي رهش (ئه ي ره قيب) هكي له په نجه
پانتر، وه كه به ي ده دره وشه ته وه، وه ها نه خشا بوو، مه گهر جه ته خوشك
وا بينه خشه نن.

په ل ده زانه كه رخي تهو كو هه يه كه به جووته په نووسي دار جوان
ده نووسه، تهو وانه يه مام ستا تا دهستي شل بوو له سهر ته خته ره شه
شته نووسي، به نام په ل به ده نكي نزم چا كه تي مام ستا يان خو نه ده وه،
له ناو جاده و كه نهان و گه هه كيش گه تيانه وه، وا بزانه مام ستا
هه وكه شه يه وه نه يزاني ته ي ره قيب ي په وه!

نهدي ته ي ره قيب ي ده ست و په نجه ي جه ته خوشك، نه گهر به كام ي ده قسه
له نه خش و نيگاري جووته خوشك نه كه م، وه كه ته وه يه كه نه كي جواني
به لاشاوه له نه خشي به لاشاوه بس مه وه، ئاخري سهرنان و بهرگه باليف
و بهرگه را دي و ته له فزي و په رده ي ده لاقه و په نجه ره، ته په رده ي
سهر ئاوده ستيشي به گه به ده، نيه، نه خشي په نجه ي واني په وه نه به،
ته وه ي نه خشي دهستي جه ته خوشكي ديتووه، شا يه دي ده دا كه (ماني) يش
هه ره وا نه خشي نه خشان دووه.

ما ي جه ته خوشك لهو سهر كه نهان هه يه نه گهر به هه ر لايه كدا
په چكه يته وه ده كه ويه كه نهاني ما ي شفتيفر شه كه، با به نه ين كه نهاني

پنج شهید، دیاره من دواتر ئه ناوهم لای ناوه، ده نا له بهلاشوه کلا نکه نیه بهو ناوه، ئه، له ما یان گه، بزاین نهخش و نیگاریان چن به ما اندا ده گه..

هر ده به به به ندکی پلکه به ندبژ بچینه سهر باسی ج ته خوشک، ئاخر تا به ندی وی هه به، سهرها تخوان ناوی خوداشی به زاردا نایه، به ندی وی (هه بوو نه بوو) ه، ته به خودایه! خوداش به دوی ویدایه، پلکه به ندبژ له به ندکی درژ، درژتر لهو رستهی له حهوشهی گه وره ی ما ی ج ته خوشک هه میسه چه ند پارچه په یه کی نه خشار، ته بای ئای به سهره وه هه ند به ناز ده شه کانه وه، ج ته حاجی له قله قه که ی هه ولریش مرخیان ل خش کردبوو، به نده که ی پلکه به ندبژ له کلا نی ما ی که ویاریش درژتر بوو، به ام من چ م شکم ماوه! حه یف ههر هه ندهم بیرماوه:

ج ته خوشکه هه ن لهو سهری

کراسی باخیان له بهری

فه ته ی گو داریان له سهری

شاریان نه خشانده سهر له بهری

کراسی بهری ج ته خوشک چ تهرز و رهنگ بوون، نایه نه وه بهر بیناییم، به ام فه ته ی سهریانم له چاوه، گو له به یبوون وخه ز مه یان ل چنراوه، هه ند جوانیان ده به ست، ئه و ژنانه ی ده مکه بوو فایاندا بوو، به دیتنی وان به فه ته گه انه وه، نه خشی فه تش ههر چنراوی ده ست و په نجه ی خیان بوو، ج ته خوشک وه ها ته که ی نه خش و چنینه، ناپرژنه سه هه یچ، نه نه خانی دایکی سو تانه شت گ ته نی: له بیریا نچووه شته ک هه یه م رد کردنی ده نده.. چا وچاوان و حه زه زک و ئه و شتانه ش نازان چیه، ل جوانیش له جوانان بوون، به ژن لاولوی، پرچ خاوی، به هک چاوی له وانه بوون وه که ده ن برای خیان عاشقیان ده بوون.. ده ر و گه انیان نیه، که مه، چ ج پ نازان، به ره جه ژنان که له بن قهرات له دایکیان داده ده ب ن، به سا که گای و ریم و پاسان ناکه ونه وه، به بانگه واز ده چنه مزگه فتی حاجی له قله قان، مه لا ئه وها بانگ راده در:

دوو کیژره له پش ده رکه ی مزگه فتی خانه قای چاوه لای داکیان ده کهن..

ج ته خوشکی ده ست ه نگین د نه کلا ن ش ده رزی و ده زوویان له ده ست ه و په ده نه خش ن، دایکیان گ ته بووی:

ده ست به ده رزیه وه خه ویان ل که و تووه..

ئه دی ده رزی له مه مکی گه وره که یان رانه چوو! لای پیس نه کرد! ده رزی،

دوای دهرزی بڼه! کچ خوی لږدهکوه و دهرزی له بیردهچ، له خ وهرگڼه ان دهرزی له مهمك رادهچ. دکتري ههولر و مووسا نه ما پینه‌کهن، بردیانه به‌غداش، خوی نه‌خش و نیگار کردی هشتیه‌وه و نه‌یکوشت، بابی س جوانه‌گای له خی گرتیوو، دهمه و عسران ما نه‌یوو له به‌لاشوه له‌گه‌نه گشتکی ب نه‌چ، خوشکی گچکesh به‌رگه بالیفی نه‌خشداری له خ گرتیوو، پاشاکی به‌خشی، ئمهش به‌رمان کهوت، له ما له سهری به‌شه‌هاتین، شه‌ه بالیف‌کمان کرد، ده‌تگوت روی چ ته کڼیتی مریشکان، له بهر په‌مووچه چاو چاوی نه‌ده‌دی، بالیفه‌کان چنگ که‌متریان ل‌مایه‌وه، خ له‌بیرتانه هین بالیف په‌مووچه‌ی تدا‌یوو، هر ئمه‌نا، مندا نه‌یوو له سهر به‌رگه بالیفی ج ته خوشک به شه نه‌ی!

ئاخر سهر نانه سهر بالیفی وان، وهك چوونه ناو په‌پووله وگو‌ان وایه، ئه‌و به‌رگه‌ی شه‌ه بالیفی له ما ی ئمه‌نا یه‌وه: عهرده‌ک‌ی به لای م‌ریدا ده‌وان، دوو په‌پووله با‌یان ل‌ککرد ته‌وه، یه‌کیان سپی سپی، پنتی ره‌شی تدا، ئه‌ویدی پرته‌قا ی ه‌ل ه‌ل ه‌لی باریکی شینی ئاسمانی تدا، له پش په‌پووله‌کان گو‌کی سوور به لاسک‌کی ناسکه‌وه، له ن‌وان گو و په‌پووله س چوار په‌ی گو وهك ب‌ی له سه‌مادان، یان خ‌یان ب پشوازی په‌پووله‌کان راخست، له سهر دوو په‌له هه‌وری نازانم چ ره‌نگ، وهك ب‌ی کهوتب‌نه بهر تیشکی زهرده‌په، ته‌نکه س‌به‌ریان به سهر په‌پووله و گو‌هوه دیاره..

نه‌خشی سهر بالیفه‌ک‌ی که‌ویاریشم له چاو نه‌خشان‌دووه و دوای ئه‌و هه‌موو نه‌خشه و ره‌نگه‌ی به سهر دنیا‌دا هات ره‌شنه‌ب ته‌وه، دنیا‌ش کاول ب نه‌خشی ده‌ستی ج ته خوشک به ه‌ل و ره‌نگه‌وه ده‌ره‌وش نه‌وه: و‌ننه‌ی ناوله‌پ‌کی گه‌وره‌یه به په‌نجه‌ی شوو شوو باریکه‌وه، چ په‌نجه‌ی، له ش‌وه‌ی په‌لکی داربی، نین‌کی پ‌نج په‌لکه‌که له ش‌وه‌ی ده‌ندووک‌ی که‌ون، سوور ده‌چنه‌وه، که‌ویار گ‌تبویه کچه‌ک‌ی هم‌د مه‌ستان: کاتی سهر ده‌خمه سهر بالیفی خ‌م هه‌ستده‌کم گو‌م له ده‌نگی که‌وه، ئه‌گه‌ر باوه‌ناکه‌یت، وهره له سهری بخه‌وه.. خ‌زگه‌م ده‌خواست ئه‌و قسه‌ی به من گ‌تبا.

بالیفی کچه‌ک‌ی هم‌د مه‌ستانیش، نه‌مدیت‌یوو، به‌ام به قسه‌ی خ‌ی ب، نه‌خشه‌ک‌ی دوو با‌ی په‌ه‌س‌لکه‌یه، هر با‌ی به لایه‌ک‌دا ده‌ف‌، هه‌ند پووشیش وهك ب‌ی با هه‌یگرتین، به ئاسمانه‌وه، شت‌کی گچکesh له دووره‌وه دیاره پ‌ده‌چ ده‌ندووک ب، کچه له ج ته خوشکی پرسیبوو: ئه‌و به‌رگه بالیفه ز‌ر جوانه، به‌ام ت‌ناگه‌م ل ئه‌وها یه! گ‌تبویان:

له تښگه‌یشتن گه‌ښه، جوان، جوانه!

نه‌خشی ده‌ستی سهر به‌رگه بالیفی ج‌ته خوشك، ده‌ستاوده‌ست ده‌كهن، ژن و كچانی گه‌ښه‌ك ئه‌وانه‌ی ده‌ستی نه‌خش و چینیان هه‌یه، وه‌ك چ‌ن له پ‌ش ئاو‌ښه له خ‌ وردده‌ښه‌وه، ئاوا به‌ دیار نه‌خش و ره‌نگی ج‌ت خوشكه‌وه راده‌م‌ښن، به‌ام په‌نجه‌ی له ره‌نگی په‌نجه‌ی ئه‌وان په‌یدا نه‌بوو، نه‌خشی سهر به‌رگه بالیف و سهرنانی ج‌ته خوشك له دووره‌وه ده‌ناسرانه‌وه، سهرنانی ده‌ستی وان ر‌ژی به ر‌ژیوانان ده‌شكان، د‌گیراوی ده‌ه‌ښایه سهر خوان، هه‌رکه‌س نه‌خشی سهرنانی ئه‌وانی له سهر تلیانه‌ی نان‌ ده‌ی تازه‌ش له سهر نان‌ هه‌ستابا، حزی ده‌چووه نان، ج‌ته خوشك به‌ سهد تهرز نه‌خشیان ده‌نه‌خشان، ده‌ ب‌وانه ئه‌و سهرنا نه:

عه‌رده‌كه‌ی ره‌نگ ج‌یه، ج‌ی ره‌ش، له ناوه‌ند‌ به‌ ره‌نگی سپی، له گه‌نم سپتر نان‌کی نه‌خشان‌دووه، له نه‌خشان‌دن‌ دیاره ته‌نکه، ته‌نك له په‌ه‌ی گو‌یش ته‌نکتر، له چوار ده‌وری نانه‌که س‌ چوار ئه‌نگوتکی قیت، له مه‌مکی خ‌یان قیتتر، له ره‌نگ له چ‌ ئه‌نگوتک‌ ناچن، ره‌نگی م‌وژی ره‌شیان گرتووه، له لایه‌که‌وه ناوبر‌شک‌ به‌ س‌ په‌نجه‌وه دیاره، ناوبر‌شک ره‌نگی نانی نه‌خت‌ك سووتاوی گرتووه، په‌نجه‌ش ده‌ښی ئ‌ستا له خه‌نه‌ی گرتووه، ئه‌نگ‌ ب‌ښن، خ‌تان له خودا مه‌كهن، نه‌خشی واتان له سهر سهرنان دیتووه!

چاوده‌نه سهرنانه‌كه‌ی ما‌ی نه‌نه‌خان، دوو گو‌ه گه‌نم به‌ لاسکی در‌ژه‌وه، به‌ گو‌ی ره‌ژگو‌ ده‌چن، پرژیان ره‌ش ره‌ش ده‌ښی برژانگی خ‌یانه، له‌و‌یان نه‌خشان‌دووه، ئه‌وانه‌ی له نزیکه‌وه چاو و بر‌ی ج‌ته خوشکیان بینب‌، قسه‌که‌م ل‌وه‌رده‌گرن، له ن‌وان دوو گو‌ه‌که ره‌وسه‌ی گه‌نم له ش‌وه‌ی له‌گه‌نه پ‌اوساوار هه‌دراوه‌ته‌وه، له‌و سهره‌وه‌ش ته‌باره‌یه‌ك ده‌ښی په‌له هه‌ور‌کی ته‌نکه به‌ سهر زه‌ویه‌وه نیشت‌ته‌وه، شاتکه ش‌ت گ‌ته‌نی:

ده‌وجا وهره‌ه‌زت نه‌چ‌ته نانی بن سهرنا ن‌!

به شاتکه ش‌ت سهری پشیلهم بیرکه‌وته‌وه، ج‌ته خوشك له سهر خواست نا، به‌ د‌ی خ‌یان نه‌خشیان ده‌نه‌خشان‌د، به‌ام د‌ی شاتکه‌یان نه‌شکان‌د، پ‌یگوتبوون: مشک هه‌راسانی کردم، نه‌ده‌رمان کاریان ت‌ده‌کات، نه‌ له پشیلش ده‌گه‌ښه‌وه، پشیلش سهر گه‌وره‌م له ئ‌وه ده‌و‌.

ج‌ته خوشك سهری س‌ پشیلش‌یان له سهرنا ن‌ نه‌خشان‌د، له هه‌ر لایه‌که‌وه ته‌ماشای تلیانه‌ی نانت کردبا،

پشیلش‌ چاوی له چاوت ب‌یبوو، به‌ام چ‌ پشیلش‌یه‌ك، ه‌ند جوان ه‌ند

جوان، مشك نهك هەر لای نا هو نهوه چهزده كهن بای بچنه ژوان!
به رگی رادی که پیری سوارچا کانیس دهستکردی جی ته خوشکه، له ته نکى
و ناسکی له تارای بووک دهچ، دوو چاوی گهشی له سهر چنرابوو، تا
ههین چاوی چ بووک و نه نه خشا بوو.. دواتر له پش قاپی مزگهفتی
حاجی له قلهق بهرگ کم به رادی دهستی هم جی لهیلوه دیت، هەر
ده ب نهخشی دهستی جی ته خوشك بووب..

ئەدى پەردەى پەنجەرەى ماى فازیل ریحانە، وەى وەى! چەند چە
ریحانەىەكى ل چنراوه هەر ده دهی به راستیه، دهی ریحانەى سهر
به کی ریحانەىه..

له سهر پەردەى سهر ئاودهستش، مهسینهى وایان دهچنى، دهستت بای
دهبرد له گه خت بیه ته ژر..

ئای، تا ئه و سهرى گه هک له ئه رقیب دوورکه و تمهوه، ئه
ره قیبه کم له ما ب ن دیت، له سهر پەردەى ئه و دهلاقه یه که
پشتر و نه یه کی گه وره ی مهلا مسته فای به سهره وه هه واسرابوو، له
سهر پەردەى شین کمه پیتی سووری پهرت و با و دیارن، زری برد
تا پیت پیت ل کم دان و بوونه (ئەى ره قیبه...) ئه و ههش نهخشی دهستی
جی ته خوشك بوون..

به رگه بالیف و سهرنانی جی ته خوشك، هەر له بهلاشاوه نا، په یه وه
به رى گ که ند و سهیداوه، به شاردایا و ب وه، گه یشته دهی خانەى
ناو قه یسهرى، گو یان ل بووه، پیر ژن له ناو په و پاتاره وه
هاواریکردوه:

وه رنه به رگه بالیف و سهرنانی جی ته خوشکان..

یهك جی ته خوشك هه بوو، وهك چن له دواى دهرویش برایم بانگدان
هه رامه، له دواى مام دهوانه زو نا و له دواى مهلا عه بدو لای
ده فزه ن، دهف ب تامه، له دواى جی ته خوشکیش چ رهوا نیه کهس دهست
ب نهخش و چنینه بات، داخی گرانم، جی ته خوشکیش به دهردى شه ها بهی
هه ول یرى و مینکه ی شمشا ژهن چوون، له دواى خیان ههستان، ئاواز،
نهخش ب شار به ج نه ما..

جی ته خوشك ده نه وه ناو گ نه وه، ئستا ده ب ت به دهورى رادی که
پیری سوارچا کان بازنه بهستین و گو له دهنگی (ئره دهنگی..)
بگرین

سیاسیاتی بزوتنډ وټی گډان و غیا بی نډوشیروان مستفا ... نارام عزیز عبدالله

د مټ وټ لټولگه یی ئم نویسنده خبات و سیاسیتی بزوتنډ وټی گډان لټولگه نیگای هندی خنډ وټ بخمټوو وټ پښت بښتن بښگیا نی خنډ وټ لټولسر بنډمای بونیاد نانی یان باشتړکردنی لټوی کټ پټمان و ابو وټ لټولبردودا زیانی بښوټی خباتی مټد نیانی بزوتنډ وټ کټ گټیاندوو... ئویش بښدست خستډسر کټم و کوټیکان خستډ بښرچاوی هټر هټلټی کی سیاسی و ئیعلامی لټتواوی بښر پرس و ئرگانټکانی بزوتنډ وټ کټدا...

بزوتنډ وټی گډان وټ د ډرک وټنډ کی سیاسی نو و جیاواز لټولگه پانی سیاسی کوردستان لټ (۲۵/۷/۲۰۰۹) کټهاوکټ بوو لټولگه بښهاری عټر بی وټ اماټینی دټسټاتټ تټتالیتارټکانی ناوچټکټ یټکټم تټجروبټی سیاسی سټرک وټووی گډان بوو، کټ توانی پټشټوی ناټزایټتی وټ سټرکرایټتی بښگژداچونډ وټی ناټدالټتی بکات وټ زټینی کټمټلگای کوردی تاټادټی کی سټرک وټووی لټولگه ئم شټپټلدا هاوټټریب بکات... درټټر پټدانی سټرک وټوانی ئم وټت سیاسی زټر لټ دټسټکټکی گرنټربو، بښگومان ئټسټم تریش بوو، بښی بښد بوو بښتوقیت وټ ئټحداسی سیاسی هټرټمی کوردستان وټ عراق وټ پراکتیزټکردنی سیاسټتټکی حټکیم لټولگه وټت وټ خباتی سیاسی هټرټمایټتی وټ نډود وټتټتی هټلټبکات وټ بگونج... وټک ئاماژټم پټدا هټل وټ مټرجی سیاسی وټ دټسټکی خباتی سیاسی بزوتنډ وټی گډان تټوقیتټکی گونجاو بوو...

بټټام هټل وټ مټرجی سیاسی ئو گټشټگیرټی سیاسټی ئټستای بزوتنډ وټ کټی پټدا گوزټر دټکات استټکمان بښ دټسټلمټنډ کټ بزوتنډ وټی گډان نټیتوانی ئینتیمای سټرک وټن وټ پارټزگاری لټ بښدست هاوټوټکان بکات، لټر وټ وټ بټوی ئو پرسیارټ ئټبینډ وټ داخټ بزوتنډ وټی گډان لټکوټدا هټلټی کرد...؟

۱- گډان د ډرک وټنی وټک حیزبټکی ئټپټزسټن لټسټرو بښندی (بښهاری عټر بی)... کټنټیتوانی یان نټی ویست یان نټیزانی شوناسی سیاسی وټنی

هه بهت به كهممگای نهودوووتی و نهیتوانی وک پارتیکی علهمانی دیموکراسی خواز جیاواز لهوی که له وهاتانی دهوروبهر لژهر ههژمونی ئیسلامی سیاسی دهگوزرا ، له کاتهکدا بزوتنهوی گههان بووه فاکتهرکی بهههز بونی ئیسلامی سیاسی لهکورستان . لهئهستاشدا ههمان دهههئهنجامی خراپی بههاری عهرهبی لهسهنگهی نهودوووتیهوه ههنگدانهوی لهسهر بزوتنهوی گههان دههکهوتوون.

[illegible]

۳- د زگا ئیعلامیه کانی بزوتنه وای گډان بديار و برسر بديار و
 بشو وای کی بر د وام له ه رشدا بر سر نيار کانی
 بوو.. نیتوانیو گش نیگای کی تری ستراتیژی بزوتنه وای گډان
 پیشان بدات ، ئم ش تاق ت پ وک نی خ کی ب گشتی و ت کدانی
 شیرازی ک م گای له ک و ت و.. بر پ چ وانه و هیچ نفع کی بر
 گډان ن بوو.. جگ له و ش فر له دوانی و بر سر و بر ری له پ یج و
 ئ کاونت و ک سای تیه دیار کانی نریک بزوتنه وای گډان و
 ن گډانه و یان بر سیاس ته بزوتنه و ک کاریگری خراپی له سر
 ت گای سیاس ته گشتی بزوتنه و ک ه بوو ، ک بر ت ه کارک بر
 دورک و ت نه وای ک س به ه ز کانی ناو بزوتنه و ک چونک به هیچ ک س کی
 ناو بزوتنه و ک و در وای بزوتنه و ک ش دیار ن بوو ک قس ک رو
 بر پر س.. بر پ چ وانه و ه رچی ک و ترا ب له سر بزوتنه وای گډان
 بوو بر ما و به داخ و خشی له بر پر سیار دکات.

۱- بـوپـیـی کـمـمـگـای کوردی کـمـمـگـای نـریتـی... هـر بـیـ سـرگـ
خـزان ، سـرگـ کی عـشیرت ، سـرگـ کی حـیزب ، سـرگـ کی وـلات یان هـر
سـمبول و کاریزمایـی کی تر سـرگـی زـر جدی و کاریگـری هـی لـسـر
ژیانی خـمـکی... اـبردودا گـمـان و کـ داهـنـانـک تـواو پـچـوانـی
ئـم هـندـ کاری لـسـر لاوازی سیمبول و پیرزیمـکان کرد... کـ
نـشتوانرا لـ زینی تاکی کـمـمـگـا بـسـدرتـو تاکـ لایـن لـم
وووشـو زـررمـند بووـ خودی بزوتنـوی گـمـان بوو... غیا بی جـ نابی
خـری گشتی لـوداوـکانی کوردستان بـ مـمانـی بـ ئینتیمای لـسـر
هـوادارانی بزوتنـوی کـ و لایـنـکانی دـستیش دروست کردوو... ئـوی

کابرایکانی گوان بایبای پارتی کخکی کوردستانی واباوپ پ دهنا ک بزوتنوی گوان زوررتی مژووی نیو ب پچکرداری سیاسی فشلی ناو یکتی و دیوت ئم فشلیش لاسر کممگا ئزمون بکات.

لکاید وک هسو اوکی بزوتنوی گوان خن ویدی خم بشویکی کورت ل و خانای لای سروو خستوو ک پم وای لانی کم پچوانانکایان توو است بیدی ئوی ئستا بزوتنوی گوان ل قیرانکی سیاسی قودای ئو شپل نا زایب تی کسواری بوو ئگر بخیدا نچتوو یکم کس گوان دخوا برده بتوو... بای پم وای بزوتنوی گوان پویستی ب بچ و نشترگری گشتی سیاسی هی کزر بپل ل لگای خکی شارزاو خاون ئزمون سیاسی و زانستی ئم پرس ئنجام بدرت .